Dosar nr. 5r-4233/2023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

11 octombrie 2023 mun. Chișinău

Judecătoria Chişinău, sediul Rîşcani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecător Vitalii Ciumac
Grefier Cristina Cibotari

examinând în ședință de judecată publică contestația depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată ”DFM”, în condițiile art. 448 din Codul contravențional privind anularea deciziei de încetare a procesului contravențional,

c o n s t a t ă :

La data de 27 iunie 2023 Societatea cu Răspundere Limitată ”DFM” prin intermediul reprezentantului Olga Alexandreanu (în temeiul procurii nr. 2-2236 din 28 aprilie 2022) a depus contestație în condițiile art. 448 din Codul contravențional în privința deciziei de încetare a procesului contravențional emisă la 12 mai 2023 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Râșcani, mun. Chișinău (IP Râșcani, mun. Chișinău).

În motivarea contestației a indicat că, la data de 19 decembrie 2022 de către IP Râșcani, mun. Chișinău a fost pornit un proces contravenţional referitor la acţiunile ilegale ale persoanelor responsabile din cadrul Instituţiei Publice “Agenţia Servicii Publice”. Temeiul sesizării a servit neeliberarea în termenul prevăzut de lege a licenţei pentru activitatea magazinelor duty-free în aeroport, la bordul aeronavelor, cu depunerea cererii prin intermediul portalului serviciilor publice cu nr. C205044/2022 din 03 noiembrie 2022.

În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător, actul permisiv se eliberează în termen de 10 zile lucrătoare, dacă legea care guvernează domeniul respectiv nu prevede un alt termen, începând cu ziua eliberării certificatului constatator, dacă legile care guvernează domeniul respectiv sau tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel. În cazul în care actul legislativ ce reglementează activitatea respectivă nu prevede altfel, la expirarea termenului de 10 zile se consideră că există acceptare tacită dacă autoritatea emitentă nu a răspuns în termen la solicitare. Potrivit art. 6 alin. (1^5) din Legea menţionată, certificatul constatator reprezintă documentul oficial în baza căruia se probează locul şi faptul solicitării unui act permisiv şi care indică data de la care încep să curgă termenele aferente procedurii de emitere a actului în cauză. Important de menţionat este că întru fundamentarea legislaţiei speciale expuse vine şi cea generală şi anume Codul civil al Republicii Moldova în art. 385 alin. (2) stabileşte clar, dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen. Regula se va extinde şi asupra zilei de naştere la calcularea vîrstei.

Conchide că, la acest capitol cererea SRL “DFM” a fost depusă la data de 03 noiembrie 2022 (fapt confirmat prin certificatul constatator cu nr. de înregistrare C205044/2022 din

03.11.2022) iar termenul de 10 zile a expirat la data de 16 noiembrie 2022, pe când decizia de refuz a ASP este datată cu 17 noiembrie 2022 cu o zi după expirarea termenului prevăzut de lege pentru adoptarea acesteia. Totodată, art. 23 alin. (5) din Legea nr. 161 din 22.07.2011 privind implementarea ghişeului unic în desfăşurarea activităţii de întreprinzător, stipulează următoarele: "Data şi ora la care se eliberează certificatul constatator reprezintă timpul de la care începe să curgă termenele stabilite la art. 11 din Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activităţii de întreprinzător, aplicându-se astfel principiul aprobării tacite pentru iniţierea şi/sau desfăşurarea afacerii".

Termenul în care ASP urma să înştiinţeze solicitantul de licenţă despre decizia adoptată a expirat pe data de 16 noiembrie 2022, respectiv, începând cu 17 noiembrie 2022 se aplică procedura aprobării tacite, conform art. 6 alin. (2) şi art. 62 din Legea nr. 160/2011. Decizia de refuz a ASP a fost emisă pe data de 17 noiembrie 2022 şi recepţionată prin intermediul Profilului personal, creat în cadrul Ghişeului unic pentru gestionarea actelor permisive emise de instituţiile publice din Republica Moldova, adică cu încălcarea termenului legal stabilit de actele normative menţionate.

La data de 18 noiembrie 2022, conform ordinului de plată nr. 2294, de către SRL "DFM" a fost achitată taxa pentru eliberarea licenţei iar prin demersul nr. 219 din aceeaşi dată, SRL "DFM" a informat IGP despre survenirea circumstanţelor aprobării tacite şi a solicitat iniţierea procedurilor stabilite de art. 62 alin. (4) din Legea nr. 160/2011 anexând la solicitare actele necesare declanșării procedurii.

În cadrul examinării procesului contravenţional, în rezultatul audierii la data de 19 decembrie 2022 în calitate de victimă conform procesului-verbal de audiere a victimei din aceeaşi dată anexat la materialele cauzei, prin demersul SRL "DFM" nr. 241 din 20 decembrie 2022 a solicitat Comisarului-şef al IP Rîşcani al Direcţiei de Poliţie Chişinău să-i informeze referitor la mersul investigaţiei pornite pe baza sesizării. La concret, s-a solicitat informația dacă a fost iniţiat un proces contravenţional, dacă procesul contravenţional a fost iniţiat în baza indicilor contravenţiei prevăzute la art. 350 din Codul contravenţional, dacă au fost sau nu identificate cauze care înlătură caracterul contravenţional şi răspunderea contravenţională conform Capitolului III al Codului contravenţional. Drept rezultat, prin răspunsul IP Rîşcani nr. 34/20/3-24576 din 22 decembrie 2022 a fost confirmat că procesul contravenţional a fost înregistrat sub nr. RAP 01513446 din 19 decembrie 2022 în baza indicilor contravenţiei prevăzute la art. 350 din Codul contravenţional în privinţa factorilor de decizie din cadrul Agenţiei Servicii Publice din str. *****, mun. Chişinău. Suplimentar, s-a comunicat că nu au fost constatate cauze, care înlătură caracterul contravenţional şi răspunderea contravenţională conform Capitolului III al Codului contravenţional al Republicii Moldova.

Prin demersul IP Rîşcani 34/20/3-489 din 13 ianuarie 2023 a fost solicitată poziţia ASP referitor la plângerea/sesizarea SRL "DFM", de asemenea fiind solicitată eliberarea unei copii autentificate corespunzător a ordinului de numire, fişei de post a angajatului Instituţiei Publice "Agenţia Servicii Publice", în persoană Tatiana Şapa. Acest funcţionar, fiind identificat de către agentul constatator drept persoana responsabilă de eliberarea în termen a licenţei pentru activitatea magazinelor duty-free în aeroport, la bordul aeronavelor solicitată de către compania SRL "DFM". Solicitarea sus-menţionată confirmă faptul că IP Râşcani, mun. Chișinău a identificat contravenientul care se face vinovat de încălcarea stabilită în art. 350 din Codul contravenţional şi a solicitat respectiv de la angajator actele necesare identificării acestuia precum şi atribuţiile de serviciu.

La data de 19 ianuarie 2023, Agenţia Servicii Publice a răspuns solicitării IP Râşcani, mun. Chișinău din 19 decembrie 2022 în care s-a referit în exclusivitate la poziţia sa în calitate de organ al puterii executive referitor la situaţia expusă în speţă fiind îndreptată exclusiv în îndreptăţirea inacţiunilor sale. Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător nu stabileşte o „asemenea procedură de confirmare a aprobării tacite de către ASP", ba din contra impune o conduită foarte clară de urmat pentru agenţii economici în cazul în care organul de stat responsabil de eliberarea actelor permisive a eşuat în termenul de 10 zile lucrătoare de a elibera actul permisiv. Astfel, după ce Agenţia Servicii Publice nu a eliberat în termen actul permisiv, aceasta este lipsită de posibilitatea legală de a emite alte acte sau de a infirma propria greşeală şi astfel a aproba acceptarea tacită. Unicul organ care este implicat în procedura acceptării tacite este IGP şi doar în partea recepţionării certificatului constatator emis de ASP cu verificarea dacă datele incluse în acesta nu sunt false.

Parte integrantă a certificatului constatator emis de ASP nr. C205044/2022 o constituie şi declaraţia pe proprie răspundere prin care administratorul SRL "DFM" a confirmat-o prin semnătură şi a declarat că nu a primit act permisiv în termenul stabilit de lege, cu intenţia aplicării aprobării procedurii tacite. În baza prevederilor legale susmenţionate, ASP este exclusă din procedura aprobării tacite, respectiv actele emise de aceasta înafara termenului legal de soluţionare a cererilor de eliberare a actelor permisive sau constatările acesteia pe marginea "procedurii aprobării tacite" sunt înafara câmpului legal şi sunt menite doar de a-şi îndreptăţi propriile eşecuri. Mai mult ca atât, ASP în ultimul alineat al răspunsul său şi anume prin alegaţia „Astfel, considerăm că Inspectoratul General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne nu are temei de iniţiere a procedurilor contravenţionale de aplicare a sancţiunilor prevăzute de Codul contravenţional, faţă de angajaţii ASP responsabili de examinarea şi soluţionarea cererii SRL "DFM" nr. C205044/2022 din 03.11.2022." îşi depăşeşte vădit competenţa sa prevăzută de lege recurgând la influenţarea şi intimidarea agentului constatator având un interes vădit în a acoperi încălcările propriilor angajaţi, precum şi a nu da curs cererii agentului constatator referitor la persoana contravenientului (angajatul ASP), ordinul de numire, fişa de post a angajatului Tatiana Şapa. Acest răspuns a organului puterii executive a şi servit temei pentru emiterea deciziei de încetare a procesului contravenţional.

La data de 15 iunie 2023 SRL "DFM" a depus o cerere prin intermediul reprezentantului, Stanislav Moraru prin care a solicitat să i-a cunoştinţă cu materialele dosarului contravenţional în conformitate cu art. 387 alin. (3) din Codul contravenţional. Astfel, a aflat despre decizia privind încetarea procesului contravenţional din 12 mai 2023 emisă de comisarul-principal Andrei Tihai asupra procesului contravenţional nr. RAP 01513446 din 19 decembrie 2022. Respectiv termenul-limită de depunere a contestaţiei este data de 01 iulie 2023.

Potrivit art. 374 alin. (2)-(3) din Codul contravenţional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvârşirea contravenţiei. Procesul contravenţional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârşirea contravenţiei. Procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte. De asemenea, potrivit art. 425 alin. (1), (2) din Codul contravenţional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care

servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenta contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Consideră că agentul constatator, la cercetarea cazului contravenţional nu a efectuat o anchetă eficientă, acesta nu a cercetat sub toate aspectele cazul examinat, nu a solicitat explicaţii şi nu a examinat caracterul ilegal al inacţiunilor angajatului ASP, dna Tatiana Şapa responsabilă de emiterea licenţei în baza cererii nr. C205044/2022 din 03 noiembrie 2022 a SRL “DFM” aceasta fiind o încălcare gravă a art. 381 alin. (4) din Codul contravenţional. În conformitate cu art. 381 alin. (4) din Codul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În temeiul art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, apare obligaţia pozitivă a Statului de a efectua o investigaţie efectivă în cadrul căreia să fie determinate toate circumstanţele legate de comiterea presupuselor fapte prejudiciabile, cât şi în măsură de identifice făptuitorul (făptuitorii), precum şi atragerea acestora la răspundere. Indiferent de modalităţile de cercetare, autorităţile trebuie să acţioneze din oficiu din momentul în care faptele relevante ajung la cunoştinţa lor. De asemenea, ancheta trebuie să fie detaliată, ceea ce înseamnă că autorităţile trebuie să ia toate măsurile rezonabile pe care le pot lua pentru a obţine probele referitoare la incidentul în cauză, că trebuie întotdeauna să facă eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat şi că nu trebuie să se bazeze pe concluzii premature sau nefondate pentru încetarea anchetei sau justificarea deciziei lor. Pe de altă parte, deşi se poate întâmpla ca ancheta să fie împiedicată de obstacole sau dificultăţi, rămâne totuşi valabil faptul că o reacţie promptă a autorităţilor este esenţială pentru siguranţa publică, pentru a menţine încrederea publicului şi respectul său faţă de statul de drept şi pentru a preveni orice impresie de tolerare a activităţii ilegale sau de coluziune în comiterea lor. De asemenea procedura trebuie să se finalizeze într-un termen rezonabil (cauza Nicolae Virgiliu Tănase vs România).

La caz, procedura a durat circa 5 luni fără a fi cercetată multilateral şi complet. Urmează a fi notat că decizia adoptată pe marginea materialului înregistrat de către agentul constatator trebuie să conţină o motivare adecvată, concretă, precisă, necontradictorie şi corespunzătoare tuturor circumstanţelor constatate pe parcursul examinării plângerii, încât să arate temeiurile care au condus la concluzia adoptată. În circumstanţele expuse supra concluzionează că decizia

privind încetarea procesului contravenţional din 12 mai 2023 emisă de comisarul-principal Andrei Tihai asupra procesului contravenţional nr. RAP 01513446 din 19 decembrie 2022 urmează a fi anulată din motiv că acesta nu a realizat o anchetă eficientă, nu au fost acumulate suficiente probe, nu au fost efectuate acţiunile procesuale obligatorii, iar în lipsa acestora nu poate fi emisă o hotărâre întemeiată.

SRL ”DFM” solicită admiterea contestației și anularea deciziei privind încetarea procesului contravențional din 12 mai 2023 emisă de comisarul-principal Andrei Tihai asupra procesului contravențional nr. RAP 01513446 din 19 decembrie 2022 cu remiterea materialelor pentru examinare după competență la IP Râșcani, mun. Chișinău.

În ședința de ajudecată avocatul Isae Cireș și reprezentantul în bază de procură Stanislav Moraru au susținut contestația depusă de SRL ”DFM” și au solicitat admiterea integrală a acesteia.

În şedinţa de judecată agentul constatator Inspectoratul de Poliție Râșcani, mun. Chișinău Andrei Tihai a solicitat respingerea cotnestației ca fiind una neîntemeiată cu menținerea în vigoare a actelor emise de IP Rîșcani.

Audiind argumentele participanţilor la proces, studiind materialele prezentate, instanța de judecată stabileşte că, contestația urmează a fi admisă, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447^1 alin. (8).

Potrivit materialelor cauzei, se constată că, la data de 15 iunie 2023 SRL ”DFM” a depus o cerere prin intermediul reprezentantului, Stanislav Moraru prin care a solicitat să i-a cunoştinţă cu materialele dosarului contravenţional în conformitate cu art. 387 alin. (3) din Codul contravenţional. Astfel, la această dată, contestatarul SRL ”DFM” a aflat despre decizia privind încetarea procesului contravenţional din 12 mai 2023 emisă de comisarul-principal Andrei Tihai asupra procesului contravenţional nr. RAP 01513446 din 19 decembrie 2022.

Respectiv termenul-limită de depunere a contestaţiei este 01 iulie 2023, iar contestația a fost depusă la 27 iunie 2023, adică în interiorul termenului legal.

Cercetând înscrisurile anexate la materialele cauzei, instanța reține că, la data de 19 decembrie 2022 de către IP Râşcani, mun. Chișinău a fost inițiat proces contravenţional referitor la acţiunile ilegale ale persoanelor responsabile din cadrul Agenției Servicii Publice. (f.d. 18)

Temeiul sesizării a servit neeliberarea în termenul prevăzut de lege a licenţei pentru activitatea magazinelor duty-free în aeroport, la bordul aeronavelor, cu depunerea cererii prin intermediul portalului serviciilor publice cu nr. C205044/2022 din 03 noiembrie 2022.

Se reține că, prin răspunsul IP Râşcani, mun. Chișinău nr. 34/20/3-24576 din 22 decembrie 2022 a fost confirmat că procesul contravenţional a fost înregistrat sub nr. RAP 01513446 din 19 decembrie 2022 în baza indicilor contravenţiei prevăzute la art. 350 din Codul contravenţional în privinţa factorilor de decizie din cadrul Agenţiei Servicii Publice din str. *****, mun. Chișinău. Suplimentar și s-a comunicat că nu au fost constatate cauze, care înlătură caracterul contravenţional şi răspunderea contravenţională conform Capitolului III al Codului contravenţional al Republicii Moldova. (f.d. 42)

Prin demersul IP Râşcani 34/20/3-489 din 13 ianuarie 2023 a fost solicitată poziţia ASP referitor la plângerea/sesizarea SRL "DFM", de asemenea fiind solicitată eliberarea unei copii autentificate corespunzător a ordinului de numire, fişei de post a angajatului Instituţiei Publice "Agenţia Servicii Publice", în persoană Tatiana Şapa. Acest funcţionar, fiind identificat de către agentul constatator drept persoana responsabilă de eliberarea în termen a licenţei pentru activitatea magazinelor duty-free în aeroport, la bordul aeronavelor solicitată de către compania SRL "DFM". Solicitarea sus-menţionată confirmă faptul că IP Râşcani, mun. Chișinău a identificat contravenientul care se face vinovat de încălcarea stabilită în art. 350 din Codul contravenţional şi a solicitat respectiv de la angajator actele necesare identificării acestuia, precum şi atribuţiile de serviciu.

La data de 19 ianuarie 2023, ASP a răspuns solicitării IP Râşcani, mun. Chișinău din 19 decembrie 2022 în care s-a referit în exclusivitate la poziţia sa în calitate de organ al puterii executive referitor la situaţia expusă în speţă fiind îndreptată exclusiv în justificarea conduitei sale.

Primind acest răspuns, de către agentul constatator dn cadrul IP Rîșcani a fost emisă Decizia din 12.05.2023 privind încetarea procesului contravențional cu nr.RAP 01513446 din 19.12.2022 și transmiterea materialului în arhiva IP Rîșcani. (f.d. 17-17 verso)

Examinînd contestația înaintată de petent prin prisma plenitudinii acțiunilor ce urmau a fi întreprinse de către agentul constatator, instanța de judecată reține mai prezența mai multor carențe la examinarea materialului cu nr.RAP 01513446 din 19.12.2022.

Astfel, agentul constatator urma să analizeze prevederile relevante din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător ce vizează procedura aprobării tacite. În același context, urma a se verifica comportamentul *ante factum* și *post factum* executat de către Agenţia Servicii Publice în persoana factorilor de decizie din cadrul acesteia, inclusiv valabilitatea actelor emise după expirarea termenului prevăzut de lege.

De asemenea, urma să fie verificată declaraţia pe proprie răspundere prin care administratorul SRL "DFM" a confirmat prin semnătură şi a declarat că nu a primit act permisiv în termenul stabilit de lege, cu intenţia aplicării procedurii aprobării tacite.

Mai mult ca atît, instanța atestă că, agentul constatator a omis audierea angajatului din cadrul ASP, care a examinat cererea depusă de SRL "DFM" și care urma a fi audiat anume sub aspectul neexaminării în interiorul termenului legal a cererii depuse de către petent la 03.11.2022.

Mai mult ca atît, instanța de judecată reține și cercetarea superficială și concluzionarea precoce de a înceta procesul contravențional din 19.12.2022, nefiind argumentată soluția și motivele care au dus la adoptarea acestei soluții din motivele ce succed.

În accepțiunea Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, *act permisiv* – document sau înscris constatator prin care autoritatea emitentă constată unele fapte juridice şi întrunirea condiţiilor stabilite de lege, atestînd învestirea solicitantului cu o serie de drepturi şi de obligaţii pentru iniţierea, desfăşurarea şi/sau încetarea activităţii de întreprinzător sau a unor acţiuni aferente şi indispensabile acestei activităţi. Actul permisiv poate avea denumirea de licenţă, autorizaţie, permis, certificat, aviz, aprobare, brevet, de atestat de calificare (denumite în continuare *acte permisive*).

În unison cu art. 4^1 din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, în funcţie de scopul, forma şi modul de reglementare, actele permisive sînt de 3 categorii:

a) licenţă – act permisiv care învesteşte titularul cu drept de a desfăşura un anumit gen de activitate, integral sau parţial, asupra căruia se răsfrîng criteriile de licenţiere stabilite de prezenta lege;

b) autorizaţie – act permisiv care se referă la acordarea anumitor drepturi de activitate şi la atestarea întrunirii anumitor condiţii de către agentul economic;

c) certificat – act permisiv care se referă la conformitatea anumitor bunuri sau servicii fie la atestarea cunoştinţelor/capacităţilor angajaţilor unui agent economic, în limita criteriilor stabilite la art.4, în baza căruia nu se acordă drepturi primare pentru activitate, dar care este impus de lege pentru a confirma respectarea unor cerinţe de ordin tehnic şi a cărui neobţinere nu periclitează întreaga activitate a agentului economic într-un domeniu.

Actul permisiv abordat în prezenta speță judiciară constituie ”bun” în sensul art. 1 prt. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prin urmare orice ingerință sau inacțiune ilicită a organelor statale de a satisface ”speranța legitimă” a SRL ”DFM” trebuie analizată minuțios și multiaspectual.

În lumina art. 5 lit. g) din Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, principiile de bază de reglementare prin autorizare a activităţii de întreprinzător sînt: aprobarea tacită în cazul depăşirii de către autoritatea emitentă a termenului stabilit de lege pentru eliberarea, prelungirea, reperfectarea actului permisiv şi în lipsa unei comunicări scrise privind suspendarea termenului de examinare a cererii sau refuzul ei, cu excepţiile prevăzute de prezenta lege şi de legile care reglementează expres activităţile autorizate.

În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2) din Legea privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător, actul permisiv se eliberează în termen de 10 zile lucrătoare, dacă legea care guvernează domeniul respectiv nu prevede un alt termen, începând cu ziua eliberării certificatului constatator, dacă legile care guvernează domeniul respectiv sau tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte nu prevăd altfel. În cazul în care actul legislativ ce reglementează activitatea respectivă nu prevede altfel, la expirarea termenului de 10 zile se consideră că există acceptare tacită dacă autoritatea emitentă nu a răspuns în termen la solicitare.

Potrivit art. 6 alin. (1^5) din Legea privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător, certificatul constatator reprezintă documentul oficial în baza căruia se probează locul şi faptul solicitării unui act permisiv şi care indică data de la care încep să curgă termenele aferente procedurii de emitere a actului în cauză.

În corespundere cu art. 6^2 din Legea privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător, după expirarea termenului prevăzut de lege pentru emiterea actului permisiv şi în lipsa unui refuz scris privind eliberarea acestuia din partea autorităţii emitente, actul permisiv solicitat se consideră acordat prin aprobare tacită.

Procedura aprobării tacite nu se aplică în privinţa actelor permisive din categoria certificatelor. Pentru toate actele permisive din categoria licenţelor şi autorizaţiilor, procedura aprobării tacite se aplică dacă legea care reglementează regimul juridic al actului permisiv respectiv nu stabileşte în mod expres neaplicarea procedurii aprobării tacite.

După expirarea termenului prevăzut de lege pentru eliberarea actului permisiv, solicitantul poate aplica procedura aprobării tacite şi poate desfăşura activitatea pentru care a solicitat actul permisiv. În acest scop, solicitantul expediază, prin poşta recomandată, în adresa Inspectoratului General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne copia de pe certificatul constatator, în care declară pe propria răspundere faptul că nu a primit de la autoritatea emitentă refuz oficial de eliberare a actului permisiv în termen legal şi că termenul nu a fost suspendat sau suspendarea

este sau a devenit nulă. În cazul în care certificatul constatator i-a fost eliberat în format electronic, solicitantul va expedia documentul în cauză pe suport de hîrtie, completat în modul stabilit. Data aprobării tacite a actului permisiv şi, respectiv, data din care solicitantul poate desfăşura activitatea pentru care a solicitat actul permisiv se consideră data confirmării recepţionării de către Inspectoratul General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne a scrisorii recomandate, prin care solicitantul i-a expediat copia de pe certificatul constatator completat în modul stabilit.

Inspectoratul General al Poliţiei al Ministerului Afacerilor Interne:

a) verifică veridicitatea informaţiei din declaraţia pe propria răspundere depusă de solicitant, introduce informaţia privind certificatul constatator recepţionat într-un registru electronic accesibil şi gratuit, pe pagina sa web oficială, cu indicarea autorităţii care nu a emis actul permisiv şi a măsurilor contravenţionale aplicate;

b) în termen de 3 zile lucrătoare de la recepţionarea certificatului constatator, îl expediază prin poşta electronică subdiviziunii sale abilitate cu iniţierea procedurilor contravenţionale şi aplicarea, după caz, a sancţiunilor prevăzute de Codul contravenţional faţă de funcţionarii autorităţilor emitente care au încălcat procedurile şi termenele de eliberare a actelor permisive;

c) analizează informaţia din certificatele constatatoare recepţionate şi datele furnizate de subdiviziunile sale teritoriale cu privire la aplicarea sancţiunilor contravenţionale şi informează trimestrial despre rezultatele analizei Cancelaria de Stat, în scopul elaborării măsurilor şi propunerilor de optimizare a activităţii autorităţilor emitente.

Autorităţile administraţiei publice şi instituţiile abilitate prin lege cu funcţii de reglementare şi de control, instanţele de judecată sînt obligate să accepte certificatul constatator în calitate de act permisiv dacă acesta este completat şi expediat în modul prevăzut la alin.(3).

Aplicarea procedurii aprobării tacite nu privează solicitantul de dreptul de a se adresa direct către agentul constatator în cazurile expres prevăzute de Codul contravenţional.

În decizia de încetare a procesului contravențional agentul constataror nu a analizat sub nici un aspect incidența normelor legale enunțate mai sus asupra cazului din speță, deși avea obligația legală să o facă.

Deci se conchide că, agentul constatator nu a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor faptice sesizate.

Conform prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Potrivit prevederilor art.440 alin. (1), (2), (3) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare. Agentul constatator este sesizat prin plângere sau denunţ ori se autosesizează când dispune de informaţii suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenţie fie prin constatarea faptei contravenţionale. În cel mult 15 zile de la data sesizării,

agentul constatator este obligat să verifice sesizarea şi să întreprindă măsurile prevăzute de prezentul capitol.

Din cercetarea deciziei de încetare a procesului contravențional din 12 mai 2023 și a materialelor ce i-au fost prezentate, nu este clar care au fost motivele agentului constatator de a adopta soluția respectivă, care acțiuni au fost întreprinse realmente pentru a se ajunge la această concluzie.

La fel, instanța de judecată reține că, agentul constatator în decizia contestată a indicat că, nu au fost relevate existența elementelor constitutive ale contravenției, fără a specifica care elemente/semne concrete constitutive a contravenției nu au fost stabilite și ce acțiuni au fost întreprinse în vederea acumulării probelor, or, în asemenea circumstanțe nu este clar care anume fapte au fost investigate de către agentul constatator.

Instanța de judecată constată că agentul constatator nu a întreprins careva acțiuni pozitive pentru acumularea probatoriului pe cazul dat.

Prin urmare instanța de judecată reține, că agentul constatator nu a examinat plângerea/sesizarea şi circumstanţele invocate de SRL ”DFM”, nu a efectuat toate acțiunile posibile pentru stabilirea adevărului și pentru elucidarea celor invocate în plângere/sesizare şi în lipsa unor probe concludente şi pertinente, a concluzionat despre necesitatea de a înceta procesul contravențional.

În acest sens este elocventă jurisprudenţa CtEDO în cauza *Gurgurov vs. Moldova* (hotărârea nr. 7045/08 din 16.09.2009), unde Curtea a statuat, că autorităţile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat şi nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite şi nefondate pentru a înceta investigaţia sau să le pună la baza deciziile lor şi să întreprindă toţi paşii rezonabili şi disponibili conform legii pentru a asigura probe cu privire la incident.

Pentru a fi ”eficace” o investigație privind circumstanțele unei pretinse infracțiuni, trebuie să fie în primul rând adecvată (*Ramsahai și alții vs. Țările de Jos § 324*). Concluziile investigației trebuie să se bazeze pe o analiză aprofundată, obiectivă și imparțială a tuturor elementelor relevante. Nerespectarea unei linii evidente de anchetă subminează într-o măsură decisivă capacitatea anchetei de a stabili circumstanțele cauzei și identitatea celor responsabili (Mustafa Tunç și Fecire Tunç vs. Turcia [GC], § 175).

Prin urmare, instanţa de judecată concluzionează că, decizia contestată nu reflectă toate aspectele ce urmau a fi elucidate, precum și nu reflectă toate împrejurările constatate, circumstanţe care denotă netemeinicia respectivei şi adoptarea prematură a soluţiei.

În concluzie, instanța a stabilește că, actul procesual contestat a fost adoptat prematur, fără examinarea multilaterală a afirmaţiilor petiționarei invocate în plângerea iniţială și în explicațiile date ulterior, or, agentul constatator are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei.

Urmare a celor relatate, analizând situaţia de fapt stabilită în cadrul examinării contestației şi raportând-o la temeiurile de drept aplicabile cazului examinat, precum şi la jurisprudenţa Curții Europene a Drepturilor Omului, totalitatea circumstanţelor şi condiţiilor stabilite la soluţionarea contestației în favoarea şi în defavoarea admiterii acesteia, în cumul cu celelalte împrejurări ale cazului, instanţa de judecată ajunge la concluzia că acţiunile efectuate de agentul constatator nu au fost efectuate în conformitate cu normele legislaţiei în vigoare, iar în cadrul examinării plângerii/sesizării petiţionarului, i-au fost încălcate drepturi și libertăţi, prin prisma prevederilor art. 6 şi art. 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu prevederile art. 448, 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite contestaţia depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”DFM” și se anulează decizia privind încetarea procesului contravențional din 12 mai 2023 emisă de comisarul-principal Andrei Tihai asupra procesului contravențional nr. RAP 01513446 din 19 decembrie 2022.

Se remit materialele pentru examinare după competență la Inspectoratul de Poliție Râșcani, mun. Chișinău și se obligă agentul constatator să lichideze încălcările depistate și reflectate în partea motivată a hotărârii judecătorești, ale drepturilor şi libertăţilor Societății cu Răspundere Limitată ”DFM” și întreprinderea acțiunilor prevăzute de Lege în această privință.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Vitalii Ciumac**